

Els empresaris els prefereixen

Els mesos d'estiu és quan el sol cau de valent, i tothom busca paratges —ja sigui prop del mar o la muntanya— per passar uns dies de descans. Tot això, però, ofereix una cara no tan coneguda i evidentment menys grata. Aquells que treballen amb les vacances dels altres.

Solen ser joves, d'edats compreses entre els quinze i els vint-i-cinc anys, de diversos països europeus o de nacionalitat espanyola. Es dediquen a fer diverses activitats, si bé la seva formació professional és sovint escassa. Provenen de les files de l'atur o, en el millor dels casos, volen pagar-se les vacances.

Alguns tenen més sort que altres en la feina que desenvolupen, per la qual no senten una inclinació especial, si no és com a mitjà d'obtenir diners d'una forma relativament ràpida. N'hi ha que reparteixen la jornada en oficis diferents, que, amb freqüència, no tenen gaire relació l'un amb l'altre, però que contribueixen a fer el

estrangers

Inspectors de la Delegació Provincial de Treball de Girona investiguen durant la temporada d'estiu casos d'irregularitat laboral, principalment a la zona de la Costa Brava. Any darrere any, sovintegen les denúncies, sobretot pel que fa a estrangers que hi treballen il·legalment.

Miquel Riera

jornal. Cambrers, vigilants d'aparcaments, repartidors de publicitat de discoteques de moda, guardar automòbils, enganxar cartells, fer fotografies als turistes perquè tinguin un record de les vacances, són els princi-

pals treballs que realitzen. Els contractes —aquells que en tenen— solen oscil·lar entre els tres mesos i el mig any, com a màxim.

Se'ls pot trobar als principals centres turístics del litoral costabravenc, com a Roses, Platja d'Aro, Blanes, o especialment Lloret de Mar, atès que la gran afluència de turistes a aquestes poblacions afavoreix les ofertes de treball. El règim laboral no és el mateix per a tots. Mentre que una part té la situació força regularitzada, amb contracte, sou fix i fins i tot Seguretat Social —normalment els que hi treballen des de ja fa anys o tenen intenció de continuar—, un altre grup —integrat pels ocasionals— viu en greus condicions. Les diferències s'estableixen, també, entre els estrangers i els espanyols.

Els empresaris prefereixen els estrangers, i, si és possible, que dominin idiomes com el francès, l'alemany, l'anglès o l'italià. A aquests se'ls paga millor. Això permet entendre's millor

amb la clientela, la qual prové principalment de països centreeuropeus, França i Itàlia. Certs sectors del ram empresarial fan servir mètodes enganyosos i poc lleials per atreure aquest personal estranger. Com a reclam, s'inclouen als mitjans de comunicació anuncis en els quals se sol·liciten «Intèrprets amb domini d'idiomes» o «Relacions públiques». En realitat, la comesa que han de fer els joves és força diferent.

El control del mercat de treball —malgrat el reforçament del cos d'inspectors— és difícil, per la massi-

nó la mateixa clientela. La falta de professionalitat i de formació adequada es tradueix en mancances en el servei que es presta, el qual no està d'acord amb les tarifes practicades. Les queixes abundants dels clients així ho palesen.

Menys irregularitats

Segons dades de les centrals sindicals, i de forma particular, de Comissions Obreres, la temporada passada es van detectar uns dos mil estrangers que treballaven de forma il·legal a la Costa Brava. Foren presentades alho-

ra al voltant de dues-centes denúncies de fraus laborals. Enguany, encara no hi ha dades concretes. A parer, però, de fonts del Ministeri de Treball, el nombre d'irregularitats serà més baix. Això es degut, en part, a l'entrada en vigència de la Llei d'Estrangeria. Al mateix temps, s'ha reforçat el cos d'inspectors.

Per a la Delegació Provincial de Treball de Girona, les tasques d'inspecció son laborioses. L'actuació dels inspectors —diuen— només pot ser eficaç si es presenten les denúncies que permetin actuar en consonància. El treballador que es consideri objecte d'abús pot aleshores fer la denúncia, sense necessitat de revelar la identitat. Malgrat això, hi són força reacs. Una vegada formalitzada la denúncia, l'establiment pot fer els descàrrecs que consideri oportuns. En cas que aquests no siguin prou convincents o no es pugui demostrar que no hi ha culpa, s'obre un expedient per infracció.

En aquests moments, hi ha en aquesta delegació vuit inspectors titulars i un controlador, el qual gestiona davant les empreses. Al mes d'agost es reforça amb un inspector —que treballa al costat de quatre titulars—, com també d'un anomenat inspector de suport.

D'acord amb la relació numèrica d'estrangers, facilitada per aquest organisme, que treballen a les comarques gironines, durant tot l'any s'han donat cent trenta-quatre permisos a treballadors comunitaris.

Pel que fa al tema de les regularitzacions, des de principis de 1986, s'han demanat mil tretze sol·licituds. D'aquest nombre, se n'han concedit cinc-centes quaranta i n'hi ha en tràmit quatre-centes setanta-tres.

En l'apartat dels contractes de vali-

El control del mercat de treball amb la massificació de la costa es fa quasi impossible.

ficació d'aquestes poblacions costaneres, principalment als mesos de juliol i agost. Lloret, Platja d'Aro i Roses tripliquen a l'estiu el nombre habitual d'habitants.

Un bon nombre d'aquests joves estrangers no tenen carta de treball que els permeti desenvolupar una activitat laboral al nostre país i, fins i tot, n'hi ha que no tenen permís de residència. També, com ja hem dit, no tenen gaire coneixement de l'ofici que fan, que solen considerar provisional. Els sous que reben per fer aquestes activitats no són tampoc gaire voluminosos —oscil·len entre les mil i les dues mil pessetes diàries—, tot i que ells ho volen disfressar.

Els afectats d'aquest estat de coses no són només els treballadors, pels abusos de què puguin ser víctimes, si-

desa restringida, és a dir, per temporada, amb una mitjana de durada de tres mesos, hi ha presentades tres-centes setanta vuit sol·licituds. D'aquestes, n'han estat denegades vuitanta-cinc; concedides, dues-centes deu; i en tràmit, vuitanta-tres.

De contractes normals —treballadors per compte d'un altre o en règim d'autònoms—, s'han aprovat un total de mil sis-cents noranta set demandes. De totes aquestes dades s'extrau que

les respostes que donen no són coincidents. Parlen amb cautela i intenten donar la sensació que les coses els rutllen bé i que són ben tractats.

Pel que fa als de nacionalitat espanyola, abunden els de regions depri-mides —com Andalusia o Extremadura—, o també de les Illes Canàries. Els estrangers són alemanys, holandesos, anglesos o sud-americans.

J. M. ens diu que és de Jaén. El trobem quan els raigs solars ja no pi-

cos atlètic, es pren les coses amb molta filosofia. Aquest és el tercer any que treballa a la Costa Brava. Es dedica també a repartir invitacions: «Considero que es un treball normal, al qual dedico una mitjana de tres o quatre hores. Té l'avantatge que ets lliure i, després, en acabar la feina, vas a la discoteca, de copes i a enrotllar-te les turistes». Amb els calers que obté amb aquest mig any de treball, assegura que després se'n va a Europa per passar-s'ho bé durant una temporada.

Una mica més enllà trobem un argentí —hi ha nombrosos joves d'aquesta nació al litoral costabravenc— i un holandès. Per a aquest darrer, el fet de saber diversos idiomes li suposa un gran avantatge «per tractar la clientela, i per això l'empresariat ens prefereix». És el primer any que ve a la Costa Brava.

M. F., una noia belga que treballa a un hotel de Llançà, no sembla tan satisfeta amb la seva feina, o almenys no aparenta estar-ho, com en els casos d'abans. «El treball és força dur —assegura—, per què la jornada és de deu i a vegades, segons el nombre de clients, dotze hores al dia. Estàs molt lligat i no et queda gaire temps lliure. De fet, en acabar no tens ja massa ganes de sortir. Però què hi vols fer, tal com estan les coses, un s'ha de guanyar la vida com pot».

Llei d'Estrangeria, recorreguda, inclús, per Ruiz Giménez.

el nombre total de treballadors estrangers en aquesta zona durant l'any —dels quals hi ha constància legal a la Delegació Provincial de Treball— és de dos mil cinc-cents vuitanta-un. Com és clar, n'hi ha un nombre encara indeterminat d'il·legals, dels quals només es pot tenir coneixença a través de les denúncies i els expedients d'infracció.

La majoria provenen de l'atur

Els joves amb els quals ha parlat EL TEMPS coincideixen a afirmar que el treball de servir els turistes, ja sigui a restaurants o hotels, és dels menys gratificants, tant pel que fa a les hores de la jornada laboral com per les retribucions que reben a canvi de realitzar aquesta activitat. Per aquest motiu, molts s'estimen més buscar-se la vida al carrer, o, si més no, combinar les feines, la qual cosa els permet un grau més alt de llibertat. Es mostren un xic reacis, en general, a parlar de les seves ocupacions i sovint

quen tan fort a la platja i els turistes han abandonat el tradicional descans de mitja tarda i comencen el passeig rutinari prop del mar. Reparteix als ara nombrosos vianants publicitat d'una discoteca on, segons explica, només van alemanys. És el tercer any que es dedica a fer aquesta feina, que l'ocupa per un període de sis mesos. En la seva mateixa situació hi ha molts altres andalusos que aprofiten les vacances dels altres per fer alguns calès. «És que allà a la meua terra —comenta— no hi ha feina aquests mesos. Vaja, de fet, no n'hi ha gaire durant tot l'any. La majoria és gent que prové de l'atur i no tenen perspectives de treball».

J. M. combina aquesta activitat amb la de servir begudes als turistes. Dues hores a una cosa i tres a l'altra. El paguen a percentatge. És clar que les propines també contribueixen a guanyar-se les garrofes diàries. «Els alemanys són els més generosos, mentre que els italians en donen més aviat poques», comenta.

Un canari, amb cabell ros i llarg i

Llei d'estrangeries

La Llei Orgànica sobre els Drets i les Llibertats dels Estrangers, més coneguda per Llei d'estrangeria, és un instrument eficaç per controlar les activitats dels ciutadans forans. Ara bé, es tracta d'una normativa purament reguladora de l'estada. Això fa que, a aquests joves treballadors, que romanen temporalment durant tres mesos o mig any a l'Estat espanyol, sigui complicat d'aplicar-los mesures de control, sense residència determinada.

Tot i això, ha estat objecte de controvèrsia i ha rebut nombroses queixes relacionades amb la restricció que suposa en l'obtenció de permisos de residència i la facilitat d'expulsió, provinents principalment de la comunitat centreafricana i dels latinoamericans. Fins i tot, el Defensor del Poble, Joaquín Ruiz Giménez, va recórrer quatre punts per considerar-los anticonstitucionals. La possessió de la carta de treball i del corresponent permís de residència són atributs fonamentals per a aquells estrangers que vulguin regularitzar legalment la seva estada a aquest cantó dels Pirineus. □